

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Exacta Observantia S. Constitutionum Urbanarum, à
Innocentio XII. Pontifice Maximo impensè præcepta Fr.Fr.
Minoribus S. Francisci Coventualibus Provinciæ
Coloniensis: ac munita clementissima ...**

Wissingh, Anton

Coloniæ Agrippinæ, 1700

Caput II. De his, quæ incumbunt Fratribus Minoribus Coventualibus
servanda, vi voti paupertatis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-49637](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-49637)

CAPUT II.

De his, quæ incumbunt Fratribus Minoribus Conventualibus servanda, vi voti paupertatis.

QUoniam *Exacta observantia S. Constitutionum Urbanarum* quàm maximè extenditur ad ea, quæ in his præscribuntur & præcipiuntur *de religiosa paupertate, eliminanda proprietate, ac vita communitate &c.* hinc ex eisdem Constit. Urban. in has pagellas transferam, & fideliter adducam textus illos, qui potissimum de dictis tribus capitalibus punctis tractant.

Paragraphus I.

In quo verbo tenus adducitur Decretum S. Congregationis &c. specialiter concernens Ordinem nostrum, prout ex verbis illius sat aperte colligitur.

TEXTUS Constitutionum hic est in c. 4. Regule de paupertate in communi Tit. I. §. I. Post varias controversias circa paupertatis votum à Religionis nostræ Fratribus obser-
van-

vandum, placuit Sanctissimo Domino nostro
URBANO Papæ VIII. Infrà Scripto Sacræ
Congr. Apostolicæ visitationis Decreto ea
omnia stabilire, quæ pro conscientia-
rum securitate ab iisdemmet nostris Fra-
tribus circa ejusdem paupertatis votum ser-
vanda sunt. *h. i.*

*De abdicanda Proprietate in par-
ticulari.*

Decretum Sacræ Congregationis
Apostolicæ Visita-
tionis.

AD extirpandum proprietatis vitium, Sacri
Concilii Tridentini vestigiis inhærentes,
omnibus Ordinis nostri Fratribus districtè
prohibemus, ne quisquam eorum bona im-
mobilia, vel mobilia, cujuscumque qualita-
tis fuerint, proventus, redditus, census, pecu-
nias, etiam ex eleëmofynis, concionibus, alio-
ve labore, aut consanguineorum, seu aliorum
largitione, etiam intuitu personæ datas, aut
aliàs quovis modo ab eis acquisitas, vel acqui-
rendas tanquam propria, aut etiam nomine
conventus possideat, vel teneat; sed statim ea
Superiori tradantur, conventuique incorpo-
rentur, & confundantur, prout nos ex nunc
ea applicamus, incorporamus, & confundi-
mus,

mus, & pro applicatis, incorporatis, & confusis haberi volumus & mandamus. Decernentes, Superioribus Bona stabilia alicui Ordinis nostri, etiam ad usum fructum, vel usum, administrationem, sive commendam concedere non licuisse, neque licere; ideoque omnes & quascumque licentias, facultates, & indulta, si quæ etiam à Generali Ministro quovis modo; vel ex quacumque causa contra prædicta concessas, seu concessa, vel quæ in posterum concedi contigerit, revocamus, & abolemus, & pro revocatis & abolitis haberi volumus, & in futurum, ne concedantur, districtè præcipimus.

Administratio autem bonorum Monasteriorum, seu Conventuum ad solos Officiales eorumdem ad nutum Superiorum amovibiles pertineat. Mobilium verò usum ita Superiores permittant, ut eorum suppellex statui paupertatis, quam professi sunt, conveniat, nihilque superflui in ea sit, nihil tamen, quod sit necessarium, eis denegetur; quorum omnium Registrum Superiores apud se habeant, & singulis annis revideant; Fratresque ea vendere, donare, aut aliter alienare non valeant, quòd si quis aliter fecerit, vel quid (etiamsi pecunia sit) tenere deprehensus, aut convictus fuerit, biennio activa, & passiva voce privatus sit, atque etiam juxta nostras has Constitutiones puniatur.

Pecu-

Pecuniæ verò, aliæq; res quæcumq; Fratrum intra viginti quatuor horas tradatur Superiori, in comune conventus ærariū reponendæ, triplicique clave custodiendæ, quarum una penes Guardianum pro tempore existentem, duæ verò aliæ penes duos alios Fratres singulo quoque anno per Conventum eligendos, conferentur, ex quibus subministrato exhibitori, quantum religiosæ ejus necessitates (statûs, valetudinis, laborumque ratione habitâ) exoptulare videbuntur: reliquum penes ærarium remaneat. & arbitrio duarum ex tribus partibus Capituli seu Congregationis Provincialis singulis annis faciendæ erogetur. Quod verò à Superiore ipsi traditum fuerit, vel undecumque ad ejus manus pervenerit, memorato Superiori de eo rationem ad omnem ejus nutum reddere teneatur, sub pœna contrafacientibus privationis activæ & passivæ vocis per triennium qualibet vice, aliisque arbitrio Superiorum ipso facto incurrendæ.

Sacra Congregatio Apostolicæ Visitationis supra scriptum Decretum de abdicanda proprietate in particulari, de mandato S. D. N. URBANI divina providentia Papæ VIII. per Plures Sessiones examinavit, & tandem die veneris 13. Julii 1627. illud cum omnibus in eo contentis probavit, & inter ceteras Constitutiones hujus Religionis Conventualium inseri, & exequi mandavit.

In quorum fidem, &c. A. Episc. Bellicastr. Sec.
Sequitur in textu Constitutionum.

Cum igitur nil magis in votis sit, quam pro animarum salute, & conscientia Fratrum securitate, Decreti istius sanctissimi pura & omnimoda observantia; nonnulla præscribere, quæ ad eam inducendam & conservandam necessaria visa sunt, æquum duximus. h. i. *Quæ ibi per ordinem in sequentibus paragraphis præscribuntur pro administratione legitima Bonorum temporalium. Vide ibi.*

Paragraphus II.

Ponitur Titulus septimus Constit. Urban. de usu mobilium, in Cap. IV. Regula.

I. **U**Sus rerum, quæ unicuique Fratrum ad proprias sublevandas necessitates tribuuntur, certus, determinatus, & ad Superioris nutum revocabilis sit, eorumque suppellex statui paupertatis, quam professi sumus, conveniat &c. *prout in Decreto supra.*

II. Possessiones autem, sive bona quæcumque stabilia Fratres etiam de Superiorum licentia (licet eam se concedere posse contra veritatem testarentur) nullatenus possidere possint, nec usu eorum potiri. **Su-
perio-**

periores autem hujusmodi omni gradu, & officio ipso facto priventur, ad eaque inhabiles perpetuò censeantur. Transgressores verò & possidentes proprietatis crimen & pœnas, præfata etiã non obstante mendaci licentia, ipso facto incurrant.

III. Ad expressum verò Superioris consensum in concessione mobilium explicandum, etsi sola Superioris vox in foro conscientiaë satis esset, propter forum tamen exterius, consensus hujusmodi scripto per Conventus Officiales exarato, subditoque ad conservandum tradito explicetur. In libro verò Inventarii concessa notentur, eique adnotationi subditus ipse propria manu subscribat.

IV. Præcipitur autem & statuitur, ne ullus Fratrum, sub pœna privationis omnium legitimorum actuum, pro se, aut pro alio debita contrahat, neve exteris aut sæcularibus quibuscumque pecunias, etiam per Procuratores mutuò dare, aut libros sive alias quascumque res etiam usui suo assignatas, ac etiam ex expresso (ut præfertur) Superioris consensu, vendere, sive in pignus tradere, aut in alium quemlibet usum quoquo pacto transferre audeat. &c.

Paragrophus III.

*Ponitur Titulus octavus Constit. Urban. de particularium Fratrum eleemosynis,
in c. IV. Regula.*

I. Particularium Fratrum eleemosynæ, & pecuniæ, propriâ industriâ, vel alio quolibet modo ex quibusvis tum manualibus tum literariis exercitiis acquisitæ, & per Conventus Officiales, vel (si id commodè fieri non poterit) per se ipsos receptæ, in communi conventus ærario asserventur, ex iisque vestiarium & reliquæ omnes religiosæ necessitates ipsis suppeditentur: quòd si huiusmodi pecuniæ, & eleemosynæ non sufficiant, ex redditibus Conventuum Fratrum indigentis applicatis suppleatur.

II. Si autem particularium Fratrum necessitatibus ex particularibus eleemosynis reparatis, aliquid ex ipsis supererit, id nullo modo è Deposito, vel Ærario extrahatur, vel in alios usus convertatur, sed ibi usque ad provinciale Capitulum seu Congregationem fideliter asservetur.

III. Capitulum verò seu Congregatio, cui de superstitè pecunia (& nulli alteri) dispositio demandatur, habita ratione locorum, temporum, & personarum, quidquid sibi in
Domino

Domino expedire videbitur, de ipsamet pecunia statuat & decernat, vel ut pro iisdem Fratrum futuris nimirum personalibus necessitatibus reparandis asserventur, vel ut ad aliquam communitatis, ac nativi Conventus necessitatem, sive utilitatem applicentur.

IV. Decernitur itaque firmiterque præcipitur, ut Fratres omnes & singuli, intra viginti quatuor horarum spatium pecunias omnes quomodolibet acquisitas Superiori tradere, & consignare teneantur. Quòd si occurrat, Fratres ante Capitulum & Concionibus redeuntes suarum eleëmofynarum pecunias ad Superiores (uti tenentur) deferre, Communique Deposito præsentare; Superior, ut diligenter usque ad peractum Capitulum asserventur, sedulo curet; eo verò peracto, si Fratres aliò de familia profecturi fuerint, ipsismet reddantur, eò quòd proficiscuntur, deferendæ, factâ proinde, atque ad illum Conventûs & loci Superiorem, ubi is de familia degere debet, transmissâ seu statim transmittendâ, & pecuniarum ipsarum, & aliarum quas defert, singularum rerum distinctissimâ notulâ.

V. Qui autem suæ professionis, sui que voti oblitus secus attentare præsumperit, adeo ut infra præfarum temporis spatium pecunias quomodolibet (ut præfertur) acquisitas, seu largitas celasse, sive malitiosè apud semet,

vel apud alios retinuisse deprehensus fuerit, biennio utraque voce privetur ac insuper juxta harum Constitutionum Decreta velut proprietarius puniatur.

VI. Ministri verò, aliique omnes, ad quos spectaverit, Superiores, diligenter inquirere, an apud se, vel apud alios Fratres nostri pecuniam quovis prætectu possideant, vel retineant, teneantur: & quos deprehenderit, graviter, severèque ut proprietarios puniant, easque pecunias in publicum ærarium conferant. Si quis autem eleemosynam à quovis sibi datam autoritate propria dispensare ausus fuerit, ab eo Conventu, ubi de familia degit, expellatur.

Paragraphus IV.

Ponitur Titulus nonus Constit. Urban. de modo reparanda necessitatis, & evitanda superfluitatis, in cap. IV.

Regula.

I. **A**Nte omnia singulis Provincialibus Ministris præcipitur, ut juxta Sacri Concilii Tridentini Decreta, Apostolicas sanctiones, & Sacræ Congregationis Visitationis Apostolicæ statuta, in unaquaque provincia alendorum Fratrum præscriptio fiat: quâ diligenter factâ, maximè opus

opus est, ut Prælati ipsi, quibus ex injuncto Regulæ præcepto incumbit, omni vigilantia, charitate, & solertia ea omnia, quæ singulis Patribus non ad victum & vestitum tantummodo, verum & ad infirmitates sublevandas, ad studia prosequenda, ad itinera peragenda, ad labores reficiendos, & ad consimilia quæcumque onera perferenda necessaria erunt, paternâ benignitate & sollicitudine, nullâ (quando necesse fuerit) dilatione factâ providere debeant; habitâ tamen ratione ad ea, quæ pro reparandis Ecclesiæ, & Conventus necessitatibus juxta felic. record. Pauli V. Decretum assignanda sunt.

II. Quapropter quibuscumque singularum Provinciarum Capitulis seu Capitularibus Congregationibus, post harum Constitutionum promulgationem proximè & immediatè celebrandis, sub obrestatione divini judicii, firmiter ad meritum salutaris obedientiæ præcipimus, & mandamus, quatenus omni aliâ omisâ (si opus fuerit) curâ, omnique postposito gravi negotio, in hoc unum præcipuè & singulariter intendant, ut de succurrendis Fratrum necessitatibus certum hoc & infallibile Decretum stabilietur.

III. Cujuslibet Conventus redditus & Eleemosynæ tam certæ quàm incertæ supputentur, earumque pars in specie nominan-

minanda, & ad id dumtaxat deputanda, quæ discreto Capituli conventus iudicio, pro præfatis Fratrum in eo Conventu de familiâ degentium necessitatibus sufficiens visa fuerit, applicabitur, & in nullos alios usus ullo umquam etiam urgentissimæ necessitatis prætextu, seu ullâ cujuscunque auctoritate converti possit, sed ad effectum præcisè dictarum necessitatum fideliter asservetur.

IV. Quòd si contingat portionem hanc non esse sufficientem, superiori locali præcipitur, ut ex ceteris Conventus redditibus, seu Eleemosynis tantam quantitatem præfatæ insufficienti portioni adjiciendam excipiat, quantam ad easdem prædictas Fratrum necessitates sublevandas necessariam esse compererit.

V. Hæc autem reddituum seu Eleemosynarum portio pro Fratrum prædictorum necessitatibus applicata quolibet anno, tempore congruo ab eodem Capitulo statuendo, si in pecuniis non fuerit, ad pecunias redigatur, quæ in commune Conventus depositum inferantur, ac tali lege custodiantur, ut nemini ex superioribus, neque Guardiano, aut Provinciali, vel Visitatoribus, nec etiam Ministro ipsi Generali, aut Conventus ejusdem Capitulo, nisi pro præfatis necessitatibus reparandis, eas ullo modo impendere liceat.

VI. Si verò de pecuniis reddituum unius anni jam ad effectum necessitatum (ut præfertur) Fratrum applicatorum aliquid supererit , nemini ex Superioribus nominatis, aut Conventûs Capitulo in alios usus eas convertere, vel, ut alii convertant, imponere, neque diminuere, seu diminui facere ullatenus liceat : illarum enim quæ supererint, pecuniarum, Fratrum necessitatibus jam reparatis, omnino & absolutam dispositionem Capitulo Provinciali, seu Capitulari Congregationi proximè celebrandæ tantummodo reservamus, ac reservatam esse volumus, & decernimus.

VII. Qui verò Prælatorum secus fecerit, præfatas pecunias, personalibus Fratrum necessitatibus applicatas, etiam quæ superfuissent, in alios usus Conventui quoque utiles, vel penitus necessarios absque expressa ejusdem Provincialis Capituli, seu Congregationis in scriptis obtenta licentia, quoquo pacto convertere ausus fuerit, mox officio & dignitate privetur, & ad cetera in posterum Religionis munera, & dignitates sit inhabilis, nec ad passivam vocem ullatenus restitui possit, nisi à tertio post perpetratam culpam Generali Capitulo, si ei videbitur.

VIII. Superioribus autem, qui ad necessaria decernenda, providenda, & dispen-

pensanda, ex vi Regulæ constituti sunt ordinarii iudices, quàm maximè invigilandum est, ne eorum curæ commissi Fratres indigentis, necessitatibus, & angustiis pressi, corporis & animæ pericula subeant, Discretè itaque, prudenter, ac (ut uno verbo dicatur) paternè prorsus, quæ necessaria erunt, unicuique etiam eorum familiæ minimo absque ullâ dilatione, absque increpatione, sed læto & hilari vultu impertiri curabunt.

XI. Econtrà verò Fratres omnes subiectos patienter sufferre decet, si quando urgente necessitate, sive per dilationem, sive alio quovis modo aliquantulum eos pati præter superioris optata contingeret. Ita enim procul dubio fiet, ut Superior subiectos Fratres, Fratresque subiecti Superiores vicissim omni charitatis officio prosequentes, sanctam, quietam, & ab omnibus seraphicæ Regulæ, sanctarumque constitutionum transgressionibus alienam, & immaculatam vitam traducant.

X. Quòd si Superiores Fratres ipsos non ut filios, sed ut servos, omni necessitati sive ex injuria, sive ex contemptu subesse patiantur; certissimum est, eos in deteriora lapsuros, & ad oculos contra jus, factique, & ad Constitutionum ipsarum, & Regulæ transgressionem sese conversuros.

XI. Quapropter nihil, quodeorum partium sit, omittant Prælati, ut supra gregem suum invigilent, ne commissarum eis ovium sanguis de manibus eorum requiratur; ac pro comperto habeant, quòd (ut inquit D. Gregorius) non potest esse pastoris excusatio, si lupo ovem rapiat, & Pastor nesciat.

XII. Regula verò, seu norma eorum, quæ necessaria, quæve superflua, & quæ diminuta fuerint dignoscendi, ea Superiori præscribitur, ut pensatis hinc inde loco, tempore, pretio, rebus ipsis, & aliis circumstantiis, triplicem necessitatem secernat, personarum nimirum exercitiorum, & meritum; personarum quidem; nam plura ægro quàm sano, seni quàm juveni debentur. Exercitiorum; cum pluribus egeat Regens quàm studens, artifex quàm ignarus, & iners: meritum demum; quia plura Patribus Provinciæ & Magistris, & magis Concionatoribus, quàm ceteris Patribus necessaria sunt. Providè igitur unicuique (ut opus fuerit) discretus Pastor, quæ necessaria sunt, distribuat; sic enim in primitiva nascentis Ecclesiæ ætate (ut apud Acta Apostolorum habetur) erant illis omnia communia; dividebatur autem singulis prout unicuique opus erat.

XIII. Superioris itaque arbitrium, & iudicium æquis adeo conditionibus libratum

Fra:

Fratres omnes promptè sequentur, eique semetipfos (nisi de excessu vel defectu iudicii, & arbitrii notoriè aliquid constiterit) in omnibus conformabunt & coaptabunt.

XIV. Superiores autem, quidquid deponat Fratrum necessitas, per Officiales conventus in propriâ tamen specie, non verò in pecuniis Fratribus ipsis benignè, paternèque subministrabunt. Provisiones, seu annuæ præstationes, quæ Superioribus ipsis, seu aliis quibuscumque Conventuum Officialibus assignabantur, nullatenus deinceps ab ipsis conventibus tribuantur aut ullo modo à quibusvis, ipsis etiam eorundem Conventuum Officialibus exigantur. Qui autem aliàs Fratrum necessitatibus succurrere, seu quæcumque eis necessaria aliter subministrare, sive huic decreto contraire præsumserint, privationis officiorum eo ipso pœnam incurrant.

XV. Indiscretus autem Superior, qui naturæ simul & Regulæ jura, aut necessaria denegando, aut leviter superflua concedendo, seu aliàs quomodolibet violaverit, ab officio cecidisse se sciat.

XVI. Inquirant autem diligentiori examine Generalis Minister, & Provinciales in eorum visitationibus, num dispensationes hujusmodi æquè, ac juxta regularis disciplinæ statuta factæ fuerint: quòd si iniquè, & indis-

indiscretè factas esse compererint, severè in eos, ad quos spectaverit, animadvertant.

In C. VI. Regulæ Tit. 2. §. 4. Si quis autem Fratrum, postquam Urbanæ Constitutiones hujusmodi ad ejus notitiam pervenerint, omnia bona, quæcumque illa fuerint, sive eis de facto utatur, sive ea apud Sæculares ullo pacto detineat, non revelaverit, & conventui, cujus filius est, quantum ad omne & quodcumque jus eo ipso non resignaverit, omnium legitimorum actuum jure, & utraque voce biennio privetur, aliisque proprietariorum pœnis subjaceat. *Hucusque textus S. Constitut. Urbanarum. De mensa communitate agitur in Constitut. Urbanis Tit. 19. in c. 3. Regula. De loco communi vestiarii, in quo omnia vestimenta Fratrum cum lanea, tum linea separatim tamẽ asservari debet, agitur tit. 25. in c. 2. Regul. vide ibi. Ubi notanter dicitur, quod singulorum vestimenta debeant separatim conservari in communi loco vestiarii: at de Fratrum particularium pecuniariis elemosynis supra in Decreto statuitur & mandatur, quod debeant in communi ærario Conventui incorporari, & confundi. Quas particulas explicans Hyacinthus Donatus Ord. Prædicat. Provincialis utriusque Provincia Calabria, tom. 3. in resolutoria praxi rerum regularium Tr. 15. q. 11. §. II. adducens verba Trident. Sess. 25. de Regularibus c. 2. ubi dicit: sed statim ea Superiori tradantur, conventuique incorporarentur, inquit: quid enim est incorporari, nisi*

D

con-

confundi, vel misceri cum aliis bonis Monasterii sine ullo discrimine peculii? h. i. Ex quo liquido infertur, quòd non debeant singulorum pecunia separate separatim conservari; sed debeant confundi sine discrimine peculii, id est, ita misceri, ut discerni nequeant. &c.

CAPUT III.

Adducuntur verbo-tenus omnia Rescripta Magnatum hujus Provinciae Colonienfis, in quibus clementissimè suam protectionem & manutentionem adpromittunt Fratribus Minoribus Conventualibus pro exacta Observantia S. Constitutionum Urbanarum: eo ordine temporis recensentur, quò impetrata sunt successivè in visitatione Conventuum Provinciae.

RESCRIPTUM I.

Reverendissimi, & Illustrissimi Domini D. Horati Philippi, Dei & Apostolicae Sedis gratià Archi-Episcopi Thebarum, ac Sanctissimi Domini N. D. INNOCENTII divinà providentià Papae XII. Praelati domestici, & Assistentis, ejusdemque ac dictae S. Sedis Apostolicae ad Tractum Rheni, aliasque inferioris Germaniae partes cum potestate Legati à Latere Nuntii.

Ad-